

1.

2. Mapa jako źródło informacji geograficznej

1. Cele lekcji

i. a) Wiadomości

Uczeń:

- potrafi zdefiniować pojęcia: mapa, kartografia,
- zna różnicę między siatką geograficzną a siatką kartograficzną,
- wie, co to jest odwzorowanie kartograficzne,
- potrafi wymienić skale mapy.

ii. b) Umiejętności

Uczeń:

- umie określić położenie matematyczno-geograficzne za pomocą współrzędnych geograficznych,
- umie scharakteryzować wybrane odwzorowanie kartograficzne,
- umie zastosować rodzaje siatek i skale mapy,
- umie wybrać sposób generalizacji.

2. Metoda i forma pracy

Opis, praca z całą klasą, praca indywidualna.

3. Środki dydaktyczne

Podręcznik, karta pracy ucznia, kserokopie materiałów dla ucznia, atlas, globus, rzutnik kartograficzny

4. Przebieg lekcji

i. a) Faza przygotowawcza

Nauczyciel przygotowuje kserokopie materiałów dla ucznia.

ii. b) Faza realizacyjna

1. Nauczyciel przedstawia definicję mapy, wymienia elementy mapy. Wyjaśnia, czym zajmuje się kartografia. Uczniowie zapisują definicję mapy w zeszytach.
2. Przy pomocy atlasu i globusa szkolnego nauczyciel przedstawia położenie matematyczno – przyrodnicze wybranych miejsc na powierzchni Ziemi.
3. Różnica między siatką geograficzną a kartograficzną. Na modelu Ziemi – globusie uczniowie przedstawiają siatkę geograficzną. Uczniowie samodzielnie rozwiązują w zeszytach zadanie, zapisując różnicę pomiędzy siatką geograficzną a siatką kartograficzną.

4. Uczniowie za pomocą kartki papieru i rzutnika kartograficznego demonstrują płaszczyzny odwzorowań względem kuli. Nazywają poszczególne typy odwzorowań: płaszczyznowe, stożkowe, walcowe, umowne.
5. Uczniowie uzupełniają tabelę 1 ([załącznik 1](#)).
6. Skala mapy. Nauczyciel podaje definicję skali mapy, wyróżnia skale: liczbową, liniową i mianowaną. Na podstawie przykładowych danych uczniowie zamieniają skale liczbowe na mianowane i liniowe.
7. Generalizacja mapy. Nauczyciel wyjaśnia pojęcie generalizacji mapy. Uczniowie określają od czego zależy stopień generalizacji. Wnioski zapisują w zeszycie.

iii. c) Faza podsumowująca

Nauczyciel podaje treść zadania domowego ([załącznik](#)).

5. Bibliografia

1. *Atlas geograficzny*, Państwowe Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych im Eugeniusza Romera, Warszawa – Wrocław 1990.
2. Flis J., *Szkolny słownik geograficzny*, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1985.
3. Modzelewska B., Piętowska E., *Podstawy geografii fizycznej i geologii dla klasy I i II liceum ogólnokształcącego*, Stowarzyszenie Oświatowców Polskich, Toruń 1999.
4. Stankowski W., *Geografia fizyczna z geologią, Podręcznik dla szkoły średniej*, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1994.

6. Załączniki

i. a) Karta pracy ucznia

[Załącznik 1.](#)

Uzupełnij tabelę

Tabela 1. Podział siatek

Rodzaj siatki	Sposób konstrukcji	Zastosowanie
Płaszczyznowa		
Stożkowa		
Walcowa		
Pochodna		

ii. b) Zadanie domowe

Wymień elementy mapy. Co zawiera legenda wybranej mapy?

7. Czas trwania lekcji

45 minut

8. Uwagi do scenariusza

brak